

סוכנות החלל הישראלית
משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל

מפגש אישי עם הירח - אגדות ופולקלור

מספר תלמידים – מומלץ עד 15 | גיל התלמידים - כיתה ד' ומעלה | משך זמן - 30-45 דקות לפרק

הפעילות אינה דורשת ידע מוקדם ואפשרית כפעילות חד פעמית. המדריך רשאי לבחור בכל פרק על פי שיקולו

פני הירח ופולקלור הקשור בפני הירח

בעבר הרחוק ייחסו לירח תכונות מיסטיות ונוצרו סביבו אגדות ואמונות רבות. פני הירח במילואו מזכירות לנו פנים של אדם – אנו רואים כתמים כהים על פניו. כתמים כהים אלה הם הימות אשר על פני הירח. הסיבה לצבען הכהה של הימות היא לבה שפרצה מהרי געש עצומים על הירח בעבר הרחוק. הימות הכהות מזכירות לנו פני אדם – עיניים, אף ופה. מסיבה זו התפתח גם פולקלור ואגדות הקשורות בירח.

סוכנות החלל הישראלית
משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל

1. הביטו בירח בי"ד או ט"ו לחודש העברי, ליל ירח מלא ונסו לראות פנים של אדם.

2. ציירו את הירח ונסו למצוא עיניים, פה ואף בימות הירח.

בתרבות הסינית ידועה היטב האגדה על היפהפייה הסינית צ'אנג-אה וארנב הירקן שחיים על הירח. סוכנות החלל הסינית אף החליטה לקרוא לתכנית החלל הסינית לחקר הירח על שם צ'אנג-אה. אגדה עתיקה מספרת על בחורה סינית ששמה צ'אנג-אה שחיה בירח כבר 4,000 שנה. נראה שהיא גורשה לירח אחרי שגנבה את גלולת האלמוות מבעלה. כדאי שתחפשו גם את המלווה שלה, ארנב סיני גדול, שאותו קל לזהות מאחר והוא תמיד עומד על הרגליים האחוריות בצילו של עץ קינמון.

[[קרדיט תמונה]] שאנג עפה לירח | ין שואי יינג, 1955

יש עוד אמונות הקשורות בירח. בעבר נהגו לייחס לירח דמות נשית ואילו לשמש ייחסו דמות גברית. הירח המתמלא ומתמעט במחזור של חודש אחד, סימל את האישה, שבעת ההריון היא גדלה ממש כפי שהירח מתמלא. לכן, הירח סימל גם את הפוריות בעבר הרחוק, בעל חיים שנהגו לזהות עם הירח היה הארנבת, שאף היא סימלה את הפוריות בזכות כושר הרבייה הגדול של בעל חיים זה.

סוכנות החלל הישראלית
משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל

בעבר הרחוק, בהן עבודת האלילים היתה נפוצה, היו כהנות שעבדו את הירח. אלה כונו סיבילות בתרבות היוונית ומוכר לנו הסיפור על מדיאה, שעזרה ליאסון להשיג את גיזת הזהב. ייתכן שגם בעלות האוב, שאחת מהן זכורה לנו מסיפורו של שאול המלך הן כהנות שעבדו את הירח.

לפניכם צילום של הירח במילואו:

1. הביטו שוב בירח במילואו, בי"ד או ט"ו לחודש העברי,
2. נסו למצוא את הארנב המפורסם "המתחבא" בתמונה.
3. בעזרת טלפון נייד צלמו את הירח והעבירו את התמונה למחשב.
4. בעזרת תוכנה או אפליקציית ציור איירו את הארנב.

סוכנות החלל הישראלית
משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל

27/1/16

הצהרת נגישות – משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל

אמצעי נגישות:

- הטקסטים כוללים כותרות לטובת קריאה נוחה ואפקטיבית יותר לעיוורים הנעזרים בטכנולוגיות קוראות מסך.
- הגופנים הם מסוג sans serif ובניגודיות המאפשרת קריאה נוחה יותר.
- מאחורי כל תמונה וטבלה מופיע תיאור טקסטואלי, המוקרא לגולשים שנעזרים בתוכנת הקראה.
- הקישורים במסמך בעלי שמות משמעותיים, מודגשים בצבע ובקו תחתון במעבר עכבר.

המסמך נבדק על ידי [הראל חייט מענבר נגישות](#) ונמצא נגיש לאנשים עם מוגבלויות על פי הנחיות הנגישות המקובלות בעולם: [Web Content Accessibility Guidelines 2.0](#) ברמה AA.